

„ISM VADYBOS IR EKONOMIKOS UNIVERSITETAS“, UAB

STUDIJŲ REGLAMENTAS

BENDROJI DALIS

1. PASKIRTIS IR TAIKYMAS

- 1.1. „ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas“, UAB, (toliau - ISM) studijų reglamentas (toliau - Reglamentas) nustato studijuojančiųjų teises, jų pareigas bei santykius su ISM. Reglamentas yra skirtas ISM pirmosios ir antrosios pakopų studijų studentams ir klausytojams.

2. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

- 2.1. **Reglamentas** - dokumentas, nustatantis ISM vykdomų pirmosios ir antrosios pakopų studijų bendrąsias ir specialiąsias taisykles, vertinimo sistemą, vidinę kokybės vadybos sistemą, bakalauro ir magistro laipsnių įgijimo tvarką.
- 2.2. **ISM bendruomenė** - ISM studijuojantieji, absolventai bei akademiniai ir administracijos darbuotojai.
- 2.3. **Studijuojantysis** - asmuo, studijuojantis ISM pagal studijų programą ar atskirus studijų programos dalykus (modulius). Studijuojantieji gali būti studentai arba klausytojai.
- 2.4. **Studentas** - asmuo, nuosekliai studijuojantis pagal ISM studijų programą.
- 2.5. **Klausytojas** - asmuo, su ISM sudaręs klausytojo sutartį bei pagal ją studijuojantis atskirus ISM studijų programose dėstomus studijų dalykus (modulius).
- 2.6. **Dėstytojas** - asmuo, ugdamas bei mokantis studentus ir klausytojus ISM.
- 2.7. **Studijos** - asmens, įgijusio ne žemesnį nei vidurinį išsilavinimą, studijavimas ISM pagal tam tikrą studijų pasirinktą programą. I ir II studijų pakopose ISM vykdo tik nuolatinės formos studijas.
- 2.8. **Studijų sutartis** - ISM įgalioto asmens ir studijuojančiojo pasirašytas šalių susitarimą įtvirtinantis dokumentas, kuriame aprašyti šalių įsipareigojimai, mokestis už studijas ir jo mokėjimo tvarka, sutarties galiojimas, kitos nuostatos.
- 2.9. **Studijų kryptis** - akademinis, profesinis ir tyrimų laukas, kurį vienija bendra samprata, studijų rezultatai ir jų pasiekimų būdai (dėstymas, studijavimas, vertinimas).
- 2.10. **Studijų programa** - krypties (krypčių) studijų aukštojoje mokykloje įgyvendinimo visuma ir jos aprašas, kuriame numatyti studijų rezultatai ir jiems pasiekti reikalingas studijų turinys, mokymosi veiklos, metodai, priemonės, žmogiškieji ir kiti ištekliai.
- 2.11. **Modulis** - tam tikro skaičiaus studijų kreditų kartotinio apimties vienetas, turintis bendrą tikslą ir numatomus pasiekti studijų rezultatus.
- 2.12. **Studijų dalykas** - studijų programos dalis, turinti apibrėžtą tikslą ir orientuota į studijų rezultatus.
- 2.13. **Studijų dalyko (modulio) aprašas** - dokumentas, kuriame nurodoma studijų dalyko (modulio) bendroji charakteristika (dalyko (modulio) kodas, pavadinimas, apimtis kreditais, dėstytojo pavardė, studijų forma, privalomas pasirengimas dalyko (modulio) studijoms,

dėstymo kalba), anotacija, nurodomi šio dalyko (modulio) dėstymo tikslas, studijų rezultatai, mokymo/mokymosi ir vertinimo metodai bei formos, kurso turinys ir apimtis (auditorinio ir savarankiško darbo temos, valandų skaičius), privalomosios ir papildomos literatūros sąrašai.

- 2.14. **Prerekvizitas (išankstinis reikalavimas)** - būtinas pasirengimas, kai tokio pasirengimo yra reikalaujama, dalyko (modulio) studijoms. Reikalingos pirminės žinios, apibrėžiamos sėkmingu anksčiau studijuoto dalyko (modulio) baigimu.
- 2.15. **Studijų rezultatai** - studento žinios, supratimas, gebėjimai ir nuostatos baigus studijų dalyką (modulį) ir (ar) visą studijų programą.
- 2.16. **Studijų (ECTS) kreditas** - studijų apimties vienetas, kuriuo skaičiuojamas vidutinis studijuojančiojo darbo krūvis, reikalingas studijų rezultatams pasiekti. Vienas studijų (ECTS) kreditas ISM atitinka 27 valandų trukmės studento darbo krūvį.
- 2.17. **Akademinei valanda** - darbo trukmės vienetas, kurį sudaro 45 min.
- 2.18. **Akademinei skola** - neatsiskaitytas studijų dalykas (modulis), kurio galutinis įvertinimas mažesnis nei 5 ar neišlaikyta.
- 2.19. **Aukštojo mokslo diplomas** - asmens įgytą aukštojo mokslo kvalifikaciją liudijantis dokumentas.
- 2.20. **Diplomo priedėlis** - kartu su aukštojo mokslo diplomu išduodamas ISM dokumentas, kuriame pateikiami išsamūs duomenys apie studijas ir studijų rezultatus.
- 2.21. **Bakalauro studijų programa** - studijų programa, kuri skiriama bendrai erudicijai ugdyti, teoriniams studijų krypties (krypčių) pagrindams perteikti ir profesiniams įgūdžiams, kurie būtini savarankiškam darbui, formuoti. Asmenims, baigusiems ISM bakalauro studijų programas, suteikiamas bakalauro laipsnis.
- 2.22. **Bakalauro baigiamasis darbas** - tai savarankiškas darbas, apibendrinantis studijų metu įgytas žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas bei pagrindžiantis suteikiamą bakalauro laipsnį.
- 2.23. **Bakalauro kvalifikacinis laipsnis** - aukštojo mokslo kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, sėkmingai įvykdžiusiam pirmosios pakopos universitetinių studijų programos reikalavimus.
- 2.24. **Bakalauras** - asmuo, sėkmingai baigęs universitetines bakalauro studijas ir turintis bakalauro diplomą.
- 2.25. **Magistrantūros studijų programa** - studijų programa, kuri skirta pasirengti savarankiškam mokslo darbui arba profesinei veiklai. Asmenims, baigusiems ISM magistrantūros studijų programas, suteikiamas magistro laipsnis.
- 2.26. **Magistro baigiamasis darbas** – tai savarankiškas analitinis darbas, apibendrinantis studijų metu įgytas žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas bei pagrindžiantis suteikiamą magistro laipsnį.
- 2.27. **Magistro kvalifikacinis laipsnis** - aukštojo mokslo kvalifikacinis laipsnis, suteikiamas asmeniui, sėkmingai įvykdžiusiam antrosios pakopos studijų programos reikalavimus.
- 2.28. **Verslo administravimo magistro (MBA) kvalifikacinis laipsnis** suteikiamas baigus MBA programą ir pasiekus programoje numatytus studijų rezultatus.
- 2.29. **Magistras** - asmuo, sėkmingai baigęs magistrantūros studijas ir turintis magistro diplomą.
- 2.30. **Papildomos studijų paslaugos** - siūlomi papildomi ar kartojami neišlaikyti studijų dalykai (moduliai), klausytojų studijuojami studijų dalykai (moduliai), išankstinės sesijos metu laikomi egzaminai ir pan. Šios paslaugos apmokestinamos pagal ISM Studijų ir paslaugų kainininką. ISM turi teisę vienašališku sprendimu keisti papildomų studijų paslaugų kainas.
- 2.31. **Individualus studijų planas** - studijuojančiojo prašymu sudaromas kiekvieno semestro studijuojamų dalykų (modulių) sąrašas bei nurodoma jų apimtis kreditais.
- 2.32. **Studijų komisija** - administracinis valdymo darinys, kurio tikslas - padėti užtikrinti studijų proceso ir turinio kokybę ISM.
- 2.33. **Studijų programų komitetas** - akademinis studijų programos valdymo darinys, kurio paskirtis - vadovauti studijų programai ar kelioms tų pačių studijų krypčių programoms.
- 2.34. **Etikos komisija** yra sudaryta iš ISM bendruomenės atstovų, kurios paskirtis sutelkti bendruomenės narius pripažinti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias ISM vertybes ir akademinės srities vertybes, skatinti ISM bendruomenės narius laikytis etikos normų.

3. STUDIJUOJANČIŲJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 3.1. Studijuojančiojo teises ir pareigas apibrėžia Studijų sutartis, ISM Statutas, ISM Etikos kodeksas, šis Reglamentas ir kitos ISM vidaus taisyklės reglamentuojančios tvarkos.
- 3.2. **Visi studijuojantieji ISM turi teisę:**
 - studijų metu naudotis auditorijomis, kompiuterių klase, biblioteka, kita studijoms reikalinga įranga ir priemonėmis ISM nustatyta tvarka;
 - gauti visą reikalingą informaciją apie dalyką (modulį), taikomą vertinimo sistemą semestro metu, atsiskaitymo formą ir kitą su studijomis susijusią informaciją;
 - dalyvauti studijų kokybės vertinime ir teikti pasiūlymus dėl studijų kokybės tobulinimo;
 - pasirinkti alternatyvią akademinio atsiskaitymo formą, jeigu turi teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą 45% ar mažesnį dalyvumo lygį arba sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį, dėl kurio negali atsiskaityti nustatyta tvarka, o alternatyvus atsiskaitymo būdas užtikrina, kad bus pasiekti numatyti rezultatai, naudotis kitomis teisėmis ir lengvatomis, apibrėžtomis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose;
 - naudotis akademinėmis minties ir žodžio laisve, reikšti savo mintis ir įsitikinimus visais moksliniais, visuomeniniais ir kultūriniais klausimais, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams bei ISM vidaus dokumentams.
- 3.3. ISM studentai taip pat **turi teisę:**
 - studijuoti pasirinktą studijų programą ir įgyti studijų sutartyje nurodytos studijų programos išsilavinimą;
 - studijuoti pagal individualų studijų planą;
 - dalyvauti konkursuose dėl studijų ar praktikos užsienyje pagal tarptautines studentų mainų programas ar tarpinstitucines sutartis kreiptis į ISM administraciją, kad būtų įskaityti studijų toje pačioje arba kitoje Lietuvos arba užsienio aukštojoje mokykloje studijų rezultatai pagal ISM nustatytą tvarką;
 - išeiti akademinių atostogų, neprarasdami studento statuso pagal ISM nustatytą tvarką;
 - būti renkami arba paskiriami į ISM valdymo organus, kuriuose yra numatytas studento atstovo dalyvavimas;
 - dalyvauti savivaldoje, kuri įgyvendinama per studentų atstovybę.
- 3.4. **Studijuojančiųjų ISM pareigos yra:**
 - laikytis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo, Studijų sutarties, ISM Statuto, ISM Etikos kodekso ir Reglamento nuostatų, kitų ISM patvirtintų taisyklių ir tvarkų, viešai priimtų elgesio normų, tausoti ISM turtą;
 - vykdyti Rektorius įsakymus ir kitus ISM administracijos sprendimus;
 - laikytis bendrosios ir akademinės etikos principų;
 - vykdyti studijų dalyko (modulio), studijų programos arba patvirtinto individualaus studijų plano reikalavimus;
 - nuolat savarankiškai domėtis informacija apie savo studijų eigą, studijų organizavimo tvarkas bei administracijos sprendimus;
 - nuolat sekti oficialią informaciją, teikiamą per ISM elektroninio pašto sistemą, talpinamą e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt) ir skelbiamą studento portale (my.ism.lt);
 - informuoti apie asmeninių ir kontaktinių duomenų pasikeitimus per studijų sutartyje nustatytą terminą;
 - atvykti į posėdžius, susitikimus su ISM administracija, kai yra kviečiami dalyvauti;
 - nutraukus arba baigus studijas, atsiskaityti su ISM pagal nustatytą tvarką.

4. BENDROSIOS IR AKADEMINĖS ETIKOS TAISYKLĖS

- 4.1. ISM veiklos kultūra yra grįsta ISM Statutu, ISM Etikos kodekso nuostatomis. ISM bendruomenės nario elgesys, kuriuo pažeidžiamos ISM Etikos kodekso nuostatos, yra netoleruojamas. ISM Etikos kodeksą rengia ISM Etikos komisija, tvirtina ISM Rektorius.
- 4.2. ISM bendruomenės narių santykiai yra grįsti visuotinai priimtais akademinio bendradarbiavimo ir skaidrumo principais.
- 4.3. ISM bendruomenės nariams draudžiama piktnaudžiauti savo tarnybine padėtimi ISM.
- 4.4. Neleistina nekreipti dėmesio į netinkamą ISM bendruomenės narių elgesį, taip pat prie jo prisidėti ar jį skatinti; apie tai turi būti pranešta ISM Etikos komisijai (pranešėjo tapatybė laikoma konfidencialia ir yra žinoma tik Etikos komisijos nariams).
- 4.5. Asmeninės arba kitokio pobūdžio informacijos apie asmenį, kurios ISM neviešinamos remiantis vidaus tvarkomis arba Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais (pvz., asmens kodas, studentui suteiktas identifikacinis kodas, prisijungimo prie ISM tinklo išteklių slaptažodžiai, studijų rezultatai ir pan.), neteisėtas paviešinimas yra neleistinas ir laikomas akademinio bendradarbiavimo principo pažeidimu ir/ar vidaus tvarkos pažeidimu.
- 4.6. Akademinio sąžiningumo nuostatų pažeidimai yra šie: plagijavimas, sukčiavimas, klastojimas, mokslinių tyrimų etikos pažeidimas ir kyšininkavimas.
- 4.7. Etikos pažeidimus svarsto Etikos komisija, remdamasi Etikos komisijos veiklos apraše nustatyta tvarka.
- 4.8. ISM Etikos komisija už Etikos kodekso nuostatų nesilaikymą priima sprendimą dėl sankcijų taikymo už bendrosios ir akademinės etikos taisyklių pažeidimus.
- 4.9. Tais atvejais, kai atitinkamas pažeidimas buvo ar galėjo būti įvykdytas kelių asmenų bendrai, ir dėl to nepavyksta nustatyti konkretaus pažeidimą padariusio asmens, atitinkamos nuobaudos gali būti skiriamos kiekvienam prie bendros veikos prisidėjusiam ar turėjusiam prisidėti asmeniui, nors kiekvieno jų asmeninė kaltė ir/ar prisidėjimas prie pažeidimo ir nebūtų tiesiogiai nustatyti.
- 4.10. Pranešimai apie nuobaudas siunčiami nuobaudas gavusiems studijuojantiems ISM suteiktu elektroniniu paštu.
- 4.11. Detalesnę informaciją apie Etikos komisijos veiklą galima rasti: www.ism.lt/apie-ism/akademine-etika/.

5. STUDIJŲ REZULTATŲ VERTINIMAS

- 5.1. Studento žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų visuma yra vertinama vadovaujantis Reglamente bei studijų dalykų (modulių) aprašuose nustatyta studijų rezultatų vertinimo sistema.
- 5.2. ISM galiojanti vertinimo sistema paremta šiais principais:
 - 5.2.1. pagrįstumo (vertinimas siejamas su studijų programos ir studijų dalyko (modulio) tikslais bei numatytais studijų rezultatais ir turi matuoti jų pasiekimo lygį);
 - 5.2.2. patikimumo (vertinimo informacija ir vertinimo rezultatai turi būti objektyvūs ir nepriklausyti pasikeitus vertintojui);
 - 5.2.3. aiškumo (vertinimo sistema turi būti informatyvi, suprantama vertintojams ir vertinamiesiems);
 - 5.2.4. naudingumo (vertinimas turi būti teigiamai vertinamas pačių vertinamųjų ir prisidėti prie studijų programos tikslų įgyvendinimo);
 - 5.2.5. profesionalumo (vertintojas turi būti vertinamo studijų dalyko (modulio) srities ekspertas nuolat keliantis savo kvalifikaciją, sekantis naujausias tendencijas);
 - 5.2.6. nešališkumo (vertinimo metodai turi būti vienodai taikomi visiems vertinamiesiems).
- 5.3. Studijų rezultatus vertina dalyko dėstytojas arba dėstytojų ir ekspertų komisija.
- 5.4. Studijų rezultatų vertinimas susideda iš kaupiamojo vertinimo ir galutinio egzamino.

- 5.5. Tarpinių atsiskaitymų ir galutinio egzamino svariai galutiniam dalyko (modulio) įvertinimui yra nustatomi atsižvelgiant į dalyko (modulio) specifiką, numatomus mokymosi rezultatus ir yra aiškiai apibrėžti bei pateikti studijų dalyko (modulio) apraše.
- 5.6. Tarpinių atsiskaitymų ir galutinio egzamino įvertinimai nėra apvalinami. Skačiuojant kaupiamąjį pažymį neigiami įvertinimai (mažesni nei 5 balai) nesumuojami.
- 5.7. Vietoje galutinio egzamino yra leidžiama dalyką baigti rašto darbu (projektu).
- 5.8. Egzaminas gali būti vykdomas raštu arba raštu ir žodžiu. Kompiuteriniu būdu atliekamas vertinimas yra prilyginamas tradiciniam vertinimui raštu.
- 5.9. Studijų rezultatams vertinti ISM vartojama dešimtbalė kriterinė vertinimo sistema. Studijų dalykai (moduliai) gali būti vertinami įskaitomis (išlaikyta/neišlaikyta); studijuojantysis išlaiko įskaitą, jei įrodo, kad įsisavino ne mažiau nei 50 proc. dalyko (modulio) žinių.
- 5.10. Pasiekimų lygmenys ISM yra nustatomi vadovaujantis Rektorius įsakymu „Dėl ISM pasiekimų modulių (dalykų) lygmenų nustatymo“.

Reikalaujamų žinių procentinė išraiška	Apskaičiuotas įvertinimas	Pažymys	Trumpas apibūdinimas	Išsamus žinių ir supratimo apibūdinimas	Išsamus gebėjimų apibūdinimas	ECTS atitikmuo	Išlaikyta, neišlaikyta
$95 \leq x \leq 100$	$9,5 \leq x \leq 10$	10	Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai	Puikios, išskirtinės, visapusiškos žinios ir jų taikymas sprendžiant sudėtingas praktines problemas. Savarankiškai studijavo papildomą medžiagą. Puikiai supranta ir vartoja sąvokas, geba analizuoti jas platesniame dalyko kontekste. Originaliai ir nepriklausomai mąsto. Puikūs analitiniai ir vertinimo įgūdžiai, įžvalga. Puikus pasirengimas tolesnėms studijoms.	Puikiai taiko teorines žinias. Puikiai atlieka sudėtingas nestandartines užduotis. Nepriekaištinga, išskirtinė atlikimo kokybė. Puikūs raiškos ir pristatymo įgūdžiai. Gerai supranta, ką ir kodėl daro.	A	IŠLAIKYTA PASS
$85 \leq x < 95$	$8,5 \leq x < 9,5$	9	Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai	Tvirtos, geros, visapusiškos žinios ir jų taikymas sprendžiant sudėtingas praktines problemas. Savarankiškai studijavo papildomą medžiagą. Puikiai supranta studijuojamą medžiagą, sąvokas vartoja tinkamai. Originaliai ir nepriklausomai mąsto. Labai geri analitiniai, vertinimo ir sintezės įgūdžiai. Labai geras pasirengimas tolesnėms studijoms.	Labai gerai taiko teorines žinias. Lengvai atlieka sudėtingas tipines užduotis. Labai gera atlikimo kokybė. Labai geri raiškos ir pristatymo įgūdžiai. Supranta, kokius metodus, technikas taiko ir kodėl.	A	
$75 \leq x < 85$	$7,5 \leq x < 8,5$	8	Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai	Geresnės nei vidutinės žinios ir jų taikymas sprendžiant praktines problemas. Susipažino su privaloma medžiaga. Geba savarankiškai dirbti su papildoma medžiaga. Supranta sąvokas ir principus, juos taiko tinkamai. Gerai argumentuoja ir argumentus pagrindžia faktais. Geras pasirengimas tolesnėms studijoms.	Gerai taiko žinias. Teisingai atlieka vidutinio sudėtingumo ir sunkesnes užduotis. Gera atlikimo kokybė. Geri raiškos ir pristatymo įgūdžiai. Žino, kokius metodus, technikas taikyti.	B	

$65 \leq x < 75$	$6,5 \leq x < 7,5$	7	Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų	Vidutinės žinios, yra neesminių klaidų. Žinias taiko praktinėms problemoms spręsti. Susipažino su pagrindine medžiaga. Supranta ir vartoja sąvokas ir principus. Kelios esminės dalys susiejamos į visumą. Pakankamai gerai argumentuoja. Pakankamas pasirengimas tolesnėms studijoms.	Žinios taikomos vadovaujantis pateiktais pavyzdžiais. Gera atlikimo kokybė. Teisingai atlieka vidutinio sunkumo užduotis. Pakankami raiškos ir pristatymo įgūdžiai.	C	
$55 \leq x < 65$	$5,5 \leq x < 6,5$	6	Žinios ir gebėjimai žemesni nei vidutiniai, yra klaidų	Žemesnės negu vidutinės žinios, yra klaidų. Žinias taiko nesudėtingoms praktinėms problemoms spręsti. Susipažino su pagrindine medžiaga. Patenkinamai suvokia sąvokas, geba savais žodžiais apibūdinti priimamą informaciją. Analizuojant susitelkiama į keletą aspektų, tačiau nesugebama jų susieti. Patenkinamas pasirengimas tolesnėms studijoms.	Žinios taikomos vadovaujantis pateiktais pavyzdžiais. Patenkinama atlikimo kokybė. Moka veikti pagal analogiją. Teisingai atlieka lengvas užduotis, bet nesuvokia sudėtingesnių. Patenkinami raiškos ir pristatymo įgūdžiai.	D	
$50 \leq x < 55$	$5,0 \leq x < 5,5$	5	Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus	Žinios tenkina minimalius reikalavimus. Žinias taiko nesudėtingoms praktinėms problemoms spręsti. Paprastas įsisavintų sąvokų vardijimas, teksto atpasakojimas. Atsakymas sutelktas į vieną aspektą. Minimalus pasirengimas tolesnėms studijoms.	Minimalūs pakankami gebėjimai problemoms spręsti, vadovaujantis pavyzdžiais. Geba veikti pagal analogiją. Minimalūs raiškos ir pristatymo įgūdžiai.	E	
$40 \leq x < 50$	$4,0 \leq x < 5,0$	4	Netenkinami minimalūs reikalavimai	Žinios netenkina minimalių reikalavimų	Gebėjimai netenkina minimalių reikalavimų	FX	NEIŠLAIKYTA FAIL
$30 \leq x < 40$	$3,0 \leq x < 4,0$	3				F	
$20 \leq x < 30$	$2,0 \leq x < 3,0$	2				F	
$0 \leq x < 20$	$0 \leq x < 2,0$	1				F	

6. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS

- 6.0. Už studijų programų kokybės užtikrinimą ir nuolatinį tobulinimą atsakingi Studijų programų komitetai, kurie savo veikloje vadovaujasi Studijų programų komiteto nuostatais. Kokybės užtikrinimo priežiūrą atlieka Studijų administracija.
- 6.1. Studijų programų kokybė užtikrinama ir tobulinama:
 - 6.1.0. atliekant išorinį studijų programos kokybės vertinimą Studijų kokybės vertinimo centre ar kitoje pripažintoje tarptautinėje kokybės užtikrinimo agentūroje, viešai skelbiant išorinio studijų programų kokybės vertinimo rezultatus;
 - 6.1.1. atliekant vidinį studijų programos kokybės vertinimą;
 - 6.1.2. kaupiant duomenis apie studijų programas, juos analizuojant ir skelbiant analizės rezultatus;
 - 6.1.3. renkant grįžtamąjį ryšį ir nedelsiant priimant atitinkamus sprendimus;
 - 6.1.4. užtikrinant studijoms reikalingų materialinių išteklių tinkamumą ir pakankamumą;
 - 6.1.5. keliant dėstytojų kvalifikaciją ir kompetencijas;
 - 6.1.6. stebint ir analizuojant studijų eigą;
 - 6.1.7. tobulinant studijų programų vadybą;
 - 6.1.8. skatinant inovatyvių dėstytojų bei studijų rezultatų vertinimo metodų taikymą;
 - 6.1.9. periodiškai atnaujinant studijų programas;
 - 6.1.10. skleidžiant gerą patirtį;
 - 6.1.11. taikant kitas priemones.
- 6.2. Grįžtamasis ryšys apie studijų programų vykdymą reguliariai renkamas šiais būdais:
 - 6.2.0. studijuojančiųjų apklausos kiekvieno semestro ar studijų dalyko (modulio) pabaigoje, kurių metu vertinama studijų programų kokybė, išreiškiant nuomonę apie dalyką (modulį), vertinimo kriterijų aiškumą, taikytų mokymo metodų tinkamumą, dėstytojo pasiekiamumą, taip pat vertinama, ar buvo pasiekti dalyko (modulio) apraše iškelti tikslai, studijų aptarnavimo lygis, aprūpinimo pakankamumas bei administracinio personalo darbas;
 - 6.2.1. formuojamasis vidurio semestro vertinimas. Formuojamasis vertinimas padeda studentams numatyti ugdymo/mokymosi perspektyvą, bendradarbiauti su dėstytojais, dalyvauti priimant vertinamuosius sprendimus. Formuojamojo vertinimo metu studentų atstovai su programų vadovais ir kitais administracijos darbuotojais aptaria kiekvieną studijų dalyką (modulį), jo atitikimą dalyko (modulio) aprašui, vertinimo kriterijų aiškumą, atsiskaitymų tvarką bei taikytų mokymo metodų įvairovę;
 - 6.2.2. dėstytojų apklausos, kurių metu vertinamas studijuojančiųjų pasirengimas studijoms, jų motyvacija, fizinė aplinka, dalyko (modulio) aprūpinimas literatūra, technologinėmis ir kitomis, studijų rezultatams pasiekti reikalingomis priemonėmis;
 - 6.2.3. darbdavių apklausos apie absolventų pasirengimą profesinei veiklai;
 - 6.2.4. absolventų karjeros stebėsena bei apklausos vertinant baigtoje studijų programoje įgytas kompetencijas;
 - 6.2.5. periodinės studijų programų savianalizės, kurias kartu su Studijų padaliniu rengia programų vadovai, dėstytojai, studijuojantieji, absolventai, darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai.
- 6.3. Bendrieji grįžtamojo ryšio rezultatai aptariami Studijų komisijos ir Studijų programų komitetų posėdžiuose, viešinama tik apibendrinta grįžtamojo ryšio rezultatų statistika. Ilgalaičius grįžtamojo ryšio rezultatus naudoja Studijų programų komitetai programų tobulinimui, Dėstytojų atestacijos komisija, vertindama dėstytojų darbą bei poreikius dėstytojo kompetencijoms ugdyti.
- 6.4. Visa su studijų programų vykdymu susijusi informacija, priimami sprendimai yra viešinami ISM tinklalapyje.

7. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

- 7.1. ISM turi teisę rinkti studijuojančiųjų asmens duomenis ISM vidinėse asmens duomenų tvarkymo taisyklėse apibrėžtais tikslais ir surinktus duomenis tvarkyti su šiais tikslais suderintais būdais. ISM studijuojančiųjų asmens duomenis tvarko kaip duomenų valdytojas ir (arba) duomenų tvarkytojas. Bet kuriuo atveju ISM tvarkydamas studijuojančiųjų asmens duomenis įsipareigoja užtikrinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau - Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas arba Reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, nustatančių asmens duomenų tvarkymą, apsaugą, laikymąsi ir įgyvendinimą.
- 7.2. Duomenų subjektas (studijuojantysis) turi šias teises:
 - 7.2.1. Gauti išsamią informaciją apie ISM tvarkomus jo asmens duomenis, iš kur ir koku būdu asmens duomenys yra surinkti bei koku pagrindu tvarkomi;
 - 7.2.2. Kreiptis į ISM su prašymu pataisyti jo asmens duomenis, sustabdyti jų tvarkymą, sunaikinti juos, jeigu duomenys yra neteisingi, neišsamūs arba netikslūs, arba jeigu jie daugiau nėra reikalingi tiems tikslams, kuriems buvo surinkti. Tokiu atveju duomenų subjektas turi pateikti prašymą, kurį gavęs ISM patikrins pateiktą informaciją ir imsis reikalingų veiksmų;
 - 7.2.3. Kreiptis į ISM su prašymu sunaikinti asmens duomenis ar sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą - tuo atveju, kai susipažinęs su savo asmens duomenimis, studijuojantysis nustato, kad asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai arba nesąžiningai;
 - 7.2.4. Nesutikti, kad būtų tvarkomi asmens duomenys, kai šie duomenys tvarkomi ar ketinami tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslu arba dėl teisėto intereso, kurio siekia ISM arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys;
 - 7.2.5. Bet kuriuo metu atšaukti savo duotą sutikimą dėl asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslu;
 - 7.2.6. Įgyvendinti kitas savo kaip duomenų subjekto teises, numatytas teisės aktuose;
 - 7.2.7. Jeigu duomenų subjektui kelia susirūpinimą ISM veiksmai (neveikimas), kuriais galimai nesilaikoma teisės aktų reikalavimų, jis gali kreiptis į ISM duomenų apsaugos pareigūną el. pašto adresu dpo@ism.lt ir gauti nemokamą pagalbą;
 - 7.2.8. Nepavykus išspręsti klausimo su ISM, duomenų subjektas turi teisę kreiptis į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją (www.ada.lt), kuri atsakinga už asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų priežiūrą ir kontrolę.
- 7.3. ISM tvarko ir saugo surinktus duomenų subjektų asmens duomenis ISM nustatytais terminais, išskyrus atvejus, kai ilgesnį ar trumpesnį duomenų saugojimo terminą nustato Lietuvos Respublikos teisės aktai.
- 7.4. ISM turi teisę studijuojančiojo tam tikrus asmens duomenis teikti kitiems universitetams, valstybinėms institucijoms ar tretiesiems asmenims, su kuriais jis bendradarbiauja studijų procese ir kai tai yra būtina dėl studijuojančiojo interesų ar dėl ISM taikomų įstatyminių prievolių.
- 7.5. Jeigu ISM tvarkomi asmens duomenys nebėra reikalingi jų tvarkymo tikslams, duomenys yra sunaikinami, išskyrus tuos duomenis, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybinėms archyvams arba saugomi kitais teisės aktų nustatytais tikslais.
- 7.6. Detalesnę informaciją apie asmens duomenų tvarkymą ISM galima rasti: <https://www.ism.lt/privatumo-politika/>.

PATVIRTINTA
„ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas“,
UAB Rektoriatas 2024 m. gruodžio 9 d.
Įsakymu Nr. 2024/01-07-103

„ISM VADYBOS IR EKONOMIKOS UNIVERSITETAS“, UAB

BAKALAURO STUDIJŲ REGLAMENTAS

SPECIALIOJI DALIS

1. BAKALAURO STUDIJŲ PROGRAMOS

- 1.1. Studijų programos ir atskirų dalykų apimtis nustatoma kreditais. Studijuojamo dalyko apimtis negali būti mažesnė kaip 3 ECTS kreditai.
- 1.2. Bakalauro studijų programos, kurią baigus suteikiamas bakalauro laipsnis, apimtis: 180, 210 arba 240 kreditų.
- 1.3. Studijų dalykai skirstomi į privalomuosius ir pasirenkamuosius. Pasirenkamuosius dalykus kiekvienas studijuojantysis privalo pasirinkti iš siūlomų dalykų sąrašo per nurodytą terminą. Nepasirinkusiems pasirenkamųjų dalykų studijuojantieji gali keisti ne vėliau kaip likusias laisvas vietas. Pasirenkamuosius dalykus studijuojantieji gali keisti ne vėliau kaip vienas mėnuo nuo pasirenkamųjų dalykų pasirinkimo termino pabaigos pateikus prašymą Studijų paslaugų padaliniui. Vėliau iki semestro pradžios pasirenkamieji dalykai keičiami tik esant objektyvioms priežastims pateikus prašymą Studijų paslaugų padaliniui.

2. STUDIJŲ PROCESO ORGANIZAVIMAS

- 2.1. Studijų proceso organizavimo dokumentai yra Studijų sutartis, Studijų reglamentas, Studijų programos aprašas, Studijų dalykų aprašai ir kitos vidaus taisyklės reglamentuojančios tvarkos, kurios yra talpinamos e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt).
- 2.2. Bakalauro studijos vyksta lietuvių ir/arba anglų kalbomis.
- 2.3. Studijų programos tikslai, mokymosi rezultatai, mokymo/mokymosi ir vertinimo veiklos yra aprašytos Studijų dalykų aprašuose, kurie yra talpinami e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt) ir ISM tinklapyje (www.ism.lt).
- 2.4. Bakalauro studijos ISM vyksta semestrais pagal patvirtintą Rektoriatas įsakymu akademinį kalendorių. Mokslo metus sudaro du semestrai: rudens ir pavasario.
- 2.5. Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, praktika, išankstinės sesijos egzaminai, egzaminai ir jų perlaikymai vyksta pagal paskelbtus tvarkaraščius. Preliminarūs paskaitų tvarkaraščiai skelbiami studijuojantiems ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki semestro pradžios, galutiniai tvarkaraščiai – viena savaitė iki studijų pradžios. Egzaminų sesijos tvarkaraščiai sudaromi atsižvelgiant į kursų atstovų pageidavimus ir skelbiami ne vėliau kaip 1 mėnesį iki egzaminų sesijos pradžios. ISM pasilieka teisę semestro eigoje koreguoti tvarkaraščius.

- 2.6. Tvarkaraštyje numatytos auditorinės paskaitos, konsultacijos, atsiskaitymai bei kitos studijų veiklos gali būti keičiamos nuotolinėmis veiklomis tik jei nėra galimybės studijuoti auditorijose dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Vilniaus miesto savivaldybės ar kitų įgaliotų institucijų nutarimų, *force majeure* aplinkybių ir kitų nuo ISM nepriklausančių priežasčių. ISM nusprendus, nuotolinis dalyvavimas prilyginamas įprastam dalyvavimui.

3. MOKESTIS UŽ STUDIJAS, STIPENDIJOS, STUDIJUOJANČIŲJŲ SKATINIMAS

- 3.1. Studijuojantieji ISM mokestį už studijas privalo sumokėti vadovaudamiesi ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarka, kuri yra talpinama e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt).
- 3.2. Studentai gali pretenduoti į stipendijas, vadovaudamiesi stipendijų skyrimo tvarkomis, kurios yra talpinamos e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt).
- 3.3. Pasižymėjusiems akademiniam, kūrybiniam, visuomeniniam ISM gyvenime studentams gali būti skiriamos paskatos: stipendija, dovana, pagyrimas, padėka.

4. STUDIJŲ PROGRAMOS KEITIMAS

- 4.1. Studentas Rektorius įsakymu gali būti perkeltas iš vienos ISM vykdomos Bakalauro studijų programos į kitą, sudarant individualų studijų planą, jei keitimą patvirtina priimančios programos direktorius. Studentas, norėdamas keisti studijų programą po rudens semestro, turi pateikti prašymą nuo gruodžio 15 d. iki sausio 15 d. Studentas, norėdamas keisti programą po pavasario semestro turi pateikti prašymą nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d. Prašymas turi būti pateiktas programų administravimo grupei elektroniniu paštu studies@ism.lt. Programa keičiama vadovaujantis šiais principais:
- Visi studento išlaikyti privalomieji studijų dalykai, kurie yra bendri abejoms studijų programoms užskaitomi, nepriklausomai nuo kalbos, kuria jie buvo studijuoti;
 - Studentas, perkeltas iš vienos studijų programos į kitą, turi likviduoti akademinis studijų programos krypties privalomųjų studijų dalykų skirtumus;
 - Pasirenkamieji studijų dalykai įskaitomi be apribojimų.
- 4.2. Studentas, nusprendęs keisti studijų programą, turi patvirtinti sudarytą individualų studijų planą remiantis Individualaus studijų plano sudarymo tvarka bei pasirašyti naują studijų sutarties specialiąją dalį dėl programos keitimo.
- 4.3. Studentui, pakeitusiam studijų programą, studijų mokestis nustatomas remiantis studijų programos keitimo metu galiojančiu ISM studijų programų ir paslaugų kainoraščiu.

5. STUDIJŲ NUTRAUKIMAS

- 5.1. Studijų nutraukimas įforminamas Rektorius įsakymu.
- 5.2. Studijos gali būti nutraukiamos šiais pagrindais:
- 5.2.1. Sutarties šalių susitarimu;
 - 5.2.2. Etikos komisijos sprendimu, patvirtintu Rektorius įsakymu dėl pašalinimo iš ISM už akademinės ir/ar bendrosios etikos bei ISM bendrąją tvarką reglamentuojančių dokumentų nuostatų pažeidimą;
 - 5.2.3. Vadovaujantis Studijų reglamento 6, 8 ir 9 skyriaus nuostatomis;
 - 5.2.4. Studijuojančiajam nesilaikant Studijų sutarties sąlygų;
 - 5.2.5. Kitais Studijų sutartyje numatytais atvejais.
- 5.3. Apie sprendimą pašalinti iš ISM studijuojantysis informuojamas per ISM elektroninio pašto sistemą, per 15 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo.

- 5.4. Asmenims, kurių studijos buvo nutrauktos, sumokėtas studijų mokestis negrąžinamas, išskyrus Studijų sutartyje ir ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarkoje numatytus atvejus. Finansinių įsipareigojimų neįvykdžiusį studentą pašalinus iš universiteto, studentas privalo atsiskaityti už studijas pagal ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarką. To nepadarius, ISM pasilieka sau teisę perduoti studento duomenis skolų išieškojimo įmonei.

6. AKADEMINĖS ATOSTOGOS

- 6.1. Studentai turi teisę gauti akademines atostogas. Akademines atostogas suteikiamos ne anksčiau kaip užbaigus pirmąjį semestrą, neturint finansinių įsiskolinimų ISM. Akademinių atostogų pabaiga visuomet sutampa su rudens ar pavasario semestro pradžia. Akademinių atostogų trukmė:
 - 6.1.1. dėl ligos - gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomenduotam laikotarpiui;
 - 6.1.2. dėl nėštumo, gimdymo, vaiko priežiūros - įstatymų numatytam laikui, bet ne ilgiau, nei iki vaiku sueis treji metai;
 - 6.1.3. dėl stažuotės, dalinių studijų ar praktikos užsienyje - iki dvejų metų per visą studijų laikotarpį;
 - 6.1.4. dėl asmeninių priežasčių - vienerių studijų metų laikotarpiui per visą studijų laikotarpį;
 - 6.1.5. dėl privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimo - vienerių studijų metų laikotarpiui per visą studijų laikotarpį.
- 6.2. Bakalauro studijų studentas, kuris negali tęsti studijų ir ne vėliau kaip iki atitinkamo semestro pradžios pateikia prašymą, turi teisę gauti akademines atostogas.
- 6.3. Studentui, kuriam Rektorius įsakymu yra suteiktos akademines atostogos, studijų mokesčio mokėjimo klausimai sprendžiami vadovaujantis ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarka.
- 6.4. Grįžęs po akademinių atostogų studentas ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki semestro pradžios privalo pateikti prašymą tęsti studijas. Studentai, neatnaujinę studijų iki nurodyto termino, Rektorius įsakymu šalinami iš universiteto, nutraukiant studijų sutartis.
- 6.5. Jeigu studijų programa studento akademinių atostogų metu buvo pakeista, sprendimai dėl senosios studijų programos dalykų įskaitymo ir individualaus plano sudarymo priimami remiantis studijų rezultatų įskaitymo ir kreditų perkėlimo tvarka ir Individualaus studijų plano sudarymo tvarka.
- 6.6. Grįžęs iš akademinių atostogų studentas studijų mokestį moka Studijų sutartyje numatytais sąlygomis ir vadovaudamasis galiojančia ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarka.
- 6.7. Studentai akademinių atostogų metu Tarptautinių studentų studijų mainų programose nedalyvauja.
- 6.8. Esant objektyvioms priežastims sustabdyti studijas, studentas nuo pirmojo studijų semestro gali teikti motyvuotą prašymą suteikti akademines atostogas jau prasidėjus semestrai. Studijų komisija sprendžia dėl akademinių atostogų suteikimo bei dėl studijų mokesčio studentui taikymo.

7. STUDENTŲ TARPTAUTINIS JUDUMAS

- 7.1. ISM sudaro sąlygas studentams dalyvauti tarptautinių studentų mainų programose. Apie mainų galimybes studijoms bei atrankos kriterijus informuoja Tarptautinių studijų skyrius (international@ism.lt), kuris taip pat vykdo studentų atranką tarptautinių mainų programoms. Apie galimybę atlikti tarptautinę praktiką informuoja bei atranką vykdo Karjeros centras (career@ism.lt).
- 7.2. Tarptautinių studentų mainų programų ir tarptautinės praktikos tvarką reglamentuoja ISM darbuotojų ir studentų tarptautinio judumo veiklų nuostatai, kurie yra talpinami e-mokymo sistemoje (elearning.ism.lt).

8. ATSISKAITYMO TVARKA

- 8.1. **Tarpiniai atsiskaitymai** - studijų dalyko apraše numatyti semestro eigoje organizuojami atsiskaitymai pagal dėstytojo pateiktą dalyko apraše tvarką. Tarpiniai atsiskaitymai neperlaikomi ir papildomai neorganizuojami.
- 8.2. **Egzaminas** - galutinis dalyko atsiskaitymas, kurio tikslas objektyviai įvertinti koku lygiu studijuojantysis pasiekė nustatytus studijų rezultatus. Egzaminas vyksta raštu arba raštu ir žodžiu bei rengiamas išklaudius studijų dalyką egzaminų tvarkaraštyje numatytu metu. Išankstinės sesijos egzaminai organizuojami vadovaujantis Išankstinės sesijos organizavimo tvarka.
- 8.3. **Pakartotinio atsiskaitymo** už studijų dalyką įvertinimo svoris bendrame studijų dalyko įvertinime susideda iš egzamino svorio ir/arba tarpinių atsiskaitymų raštu, organizuotų Universitete, svorių sumos, jei studijų dalyko apraše nenumaryta kitaip.
- 8.4. Visi (tarpiniai, egzaminai, pakartotiniai) atsiskaitymai laikomi vadovaujantis **Egzamino laikymo taisyklėmis**.
- 8.5. Kiekvieno studijų dalyko išmokimo lygis įvertinamas įskaita (išlaikyta/neišlaikyta) arba galutiniu pažymiu, kuris apskaičiuojamas naudojant kaupiamojo pažymio skaičiavimo formulę, jei dalyko apraše nenurodyta kitaip, įskaitant tik teigiamus, ne žemesnius nei 5, neapvalintus semestro atsiskaitymų ir egzamino įvertinimus:

$$P = \sum_{i=1}^n (D_i \times S_i) + E \times S_e, \text{ kur}$$

P - galutinis pažymys;
n - semestro tarpinių atsiskaitymų skaičius;
D_i - i-tojo semestro atsiskaitymo įvertinimas (neapvalintas);
S_i - i-tojo semestro atsiskaitymo įvertinimo svoris;
E - egzamino įvertinimas;
S_e - egzamino įvertinimo svoris.
- 8.6. Studijuojantiesiems studijų rezultatai skelbiami studento portale (my.ism.lt). Egzaminų rezultatai skelbiami per 5 darbo dienas nuo atsiskaitymo dienos nebent iš anksto nurodyta kitaip.
- 8.7. Studijuojantieji įgyja teisę į pakartotinį atsiskaitymą tik gavę galutinį neigiamą studijų dalyko įvertinimą arba įvertinimą „neišlaikyta“, arba nedalyvavę egzamine ir ne vėliau kaip per dvi darbo dienas po egzamino pateikę prašymą Studijų komisijai. Neišlaikius dalyko nemokamo perlaikymo metu, studentas kartoja visą kursą kitais akademiniiais metais ir moka pagal dalyko kreditų skaičių ir ISM nustatytą vieno kredito kainą, kuri yra peržiūrima ir tvirtinama kiekvienam akademiniam laikotarpiui.
- 8.8. Studijuojantieji dalyvavę egzamine ir gavę galutinį teigiamą studijų dalyko įvertinimą teisės į pakartotinį atsiskaitymą už visą studijų dalyką neįgyja.
- 8.9. Studijuojantieji turi teisę pateikti apeliacinį prašymą Pareiškimų ir apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarkos apraše nustatytais pagrindais ir tvarka.
- 8.10. Nustačius studijų proceso pažeidimą, Studijų komisija turi teisę anuliuoti egzaminą ar tarpinį atsiskaitymą. Tokiu atveju skelbiama nauja pakartotino egzamino ar tarpinio atsiskaitymo data. Pakartotino vertinimo rezultatai laikomi galutiniais. Studijų administracija ISM bendruomenei paskelbia sprendimo anuliuoti egzaminą ar tarpinį atsiskaitymą priežastis.
- 8.11. Pakartotinai studijuojant neatsiskaitytą studijų dalyką (likviduojant akademinę skolą), studentas moka mokesį, kuris apskaičiuojamas pagal to dalyko kreditų skaičių ir ISM nustatytą vieno kredito kainą papildomoms studijų paslaugoms. Ši kaina yra peržiūrima ir tvirtinama kiekvienam akademiniam laikotarpiui.
- 8.12. Studijuojantieji, neatsikaite už pasirenkamąjį studijų dalyką ir norintys vietoje neišlaikyto dalyko rinktis studijuoti kitą pasirenkamąjį dalyką, iki semestro pradžios turi pateikti prašymą dėl pasirenkamojo dalyko keitimo.
- 8.13. Studentai, sugrįžę iš tarptautinių studentų mainų programų su akademinėmis skolomis, su programos vadovu turi suderinti jų perlaikymą ir jas likviduoti. Už šiuos studijų dalykų kreditus studijuojantysis sumoka skaičiuojant pagal papildomų studijų paslaugų kredito kainą.

- 8.14. Bakalauro studijų studentai, neatsiskaitę už 3 ir daugiau studijų dalykų per baigtą studijų laikotarpį, yra laikomi nepažangiais ir privalo pateikti prašymą dėl individualaus studijų plano sudarymo. Individualus studijų planas studentui sudaromas studento prašymu remiantis Individualaus studijų plano sudarymo tvarka laikotarpiui, kol bus likviduoti akademiniai studijuojamos programos studijų dalykų skirtumai. Prašymas dėl individualaus studijų plano sudarymo pasibaigus pavasario semestru teikiamas iki liepos 15 dienos, pasibaigus rudens semestru - iki sausio 26 dienos. Studentas, neatsiskaitęs už 3 ir daugiau studijų dalykų per baigtą studijų laikotarpį ir nustatytais terminais nepateikęs prašymo dėl individualaus studijų plano sudarymo, Rektorius įsakymu yra šalinamas iš ISM bei nutraukiama jo studijų sutartis.
- 8.15. Išimties atvejais (hospitalizacijos, avarijos, artimo asmens netekties), kai studentas negali laiku atlikti atsiskaitymo, jam suteikiama galimybė laikyti atsiskaitymą naujai paskirtu laiku. Apie tokią situaciją studentas privalo nedelsiant informuoti Universitetą. Sprendimą dėl perlaikymo priima Studijų komisija, įvertinusi pateiktas aplinkybes.
- 8.16. Rektorius įsakymu studentas **yra** šalinamas iš ISM bei nutraukiama studento studijų sutartis, jei per pastaruosius vienerius studijų metus studentas nėra surinkęs studijų kreditų skaičiaus, įtvirtinto LR įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 35 str. 1 d. 18 punkte.

9. LANKOMUMAS

- 9.1. Studijų dalykų paskaitų lankomumas pirmo kurso studentams yra privalomas. Jeigu studentas dėl nepateisinamos priežasties praleidžia 25 proc. ar daugiau vieno kurso paskaitų, jam yra skiriama to studijų dalyko akademinė skola. Tokiu atveju studentas privalomai kartoją visą dalyką sekančiais akademinių metais. Iš naujo klausant neatsiskaitytą studijų dalyką (akademinę skolą), mokamas to dalyko apimtį kreditais atitinkantis mokestis už papildomas studijų paslaugas pagal kiekvienam akademiniam laikotarpiui patvirtintą ISM papildomų studijų paslaugų kredito kainą.
- 9.2. Pateisinama priežastimi laikoma liga (pagal gydytojo patvirtintus dokumentus), artimo asmens netektis, šaukimas į teismą ar privalomąją karo tarnybą (remiantis pateiktais oficialiais dokumentais).

10. UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ BAIGIMAS

- 10.1. Studijų programa baigiama absolvento žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų įvertinimu per baigiamojo darbo gynimą.
- 10.2. Ginti bakalauro baigiamąjį darbą leidžiama tik neturint akademinių skolų.
- 10.3. Studentai, turintys akademinių skolų, turi teisę rengti baigiamąjį darbą, tačiau jo ginti neleidžiama. Ginti baigiamąjį darbą leidžiama tik likvidavus akademines skolas, bet ne anksčiau kaip kitą semestrą, jei ISM tuo metu organizuoja atitinkamos studijų programos baigiamųjų darbų gynimą arba po vienerių metų. Už baigiamojo darbo gynimą papildomai mokėti nereikia, jei baigiamasis darbas atitinka baigiamųjų darbų rengimo nuostatus.
- 10.4. Baigiamojo darbo ginti neleidžiama jei studijuojantysis baigiamojo darbo neparengė, arba neįkėlė laiku į e.learning sistemą, arba baigiamasis darbas neatitiko baigiamojo darbo rengimo nuostatų.
- 10.5. Nepristatę baigiamųjų darbų arba Studijų komisijos sprendimu nutraukę baigiamojo darbo rašymo procesą, nedalyvavę baigiamųjų darbų gynime, neapgynę baigiamųjų darbų studentai privalo pateikti prašymą Studijų skyriui leisti rengti ir ginti baigiamąjį darbą kitą semestrą iki einamojo semestro pabaigos, jei ISM tuo metu organizuoja atitinkamos studijų programos baigiamųjų darbų gynimą arba po vienerių akademinių metų. Studentui laiku neįvykdžiusiam šių sąlygų, Rektorius įsakymu nutraukia studijų sutartis. Norėdami pakartotinai rengti ir ginti baigiamąjį darbą, studentai turi sumokėti baigiamojo darbo kreditų apimtį atitinkantį studijų mokestį pagal papildomų studijų paslaugų kainą.
- 10.6. Baigiamieji darbai ginami viešai Baigiamųjų darbų gynimo komisijoje. Baigiamųjų darbų gynimo komisijos sprendimas yra galutinis ir neginčytinas.
- 10.7. Bakalauro kvalifikacinis laipsnis suteikiamas Baigiamųjų darbų gynimo komisijos ir tvirtinamas Rektorius įsakymu.
- 10.8. Bakalauro kvalifikacinis laipsnis patvirtinamas diplomu ir diplomo priedėliu.
- 10.9. Diplomas ir diplomo priedėlis išduodami tik studentui visiškai atsiskaičius su ISM.
- 10.10. Išsami informacija apie bakalauro baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo tvarką pateikta Baigiamųjų darbų rengimo tvarkoje.
- 10.11. ISM baigiamųjų darbų vadovai skatinami rengti bendras publikacijas su studijų programos studentais mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos ir (arba) mokslo populiarinimo tikslais arba rekomenduoti studentams tai daryti individualiai. Studijų ISM-e metu atliktų tyrimų pagrindu parengtose publikacijose studentai privalo nurodyti ISM paskyrą.

11. KLAUSYTOJAI

- 11.1. Klausytojas privalo pasirašyti studijų sutartį ir sumokėti studijų mokestį vadovaujantis ISM Mokesčio už studijas mokėjimo, grąžinimo ir išieškojimo tvarkos nuostatomis.
- 11.2. Klausytojui studijuojamų dalykų skaičių bei dalykus semestrai tvirtina priėmimą vykdančios atitinkamos programos vadybininkas.